

нашият свят

нашето достойнство

нашето бъдеще



6 ДОСТЪП ДО ВОДА И ДОБРИ САНИТАРНИ УСЛОВИЯ

Какво трябва да постигне светът до 2030 година?

- Да се обезпечи всеобщ и справедлив достъп до питейна вода.
- Да се обезпечи за всички достъп до подходящи и справедливи услуги в областта на хигиената и да се сложи край на дефекация на открито.
- Да се повиши качеството на водата, да се подобри ефективността на използването на водата, да се обезпечи управление на водните ресурси чрез трансгранично сътрудничество.
- Да се защитават свързаните с водните ресурси екосистеми, в това число гори, реки, водоносни езера.
- Да се укрепва потенциала на развиващите се страни при осъществяването на програми в областта на водоснабдяването и прилагането на технологии за повторно използване на водата.
- Да се поддържа и укрепва участието на местните общини при подобряване на санитарните условия и при управлението на дейностите по водоснабдяване.

Чиста и достъпна вода за всички, това е нещо важно за света, в който искаме да живеем. Всъщност това може да се постигне, защото на планетата ни има достатъчно количество вода. Но поради слаба икономика или лоша инфраструктура, всяка година милиони хора, повечето деца, умират или се разболяват заради лоша хигиена, липса на чиста вода и на добра канализация.

Недостигът на вода, лошото качество на водата и неадекватната канализация имат отрицателно въздействие върху продоволствената сигурност, върху избора на поминък и образователни възможности за бедните семейства по целия свят. Сушата се отразява на някои от най-бедните страни в света и води до глад и недохранване. До 2050 г. най-малко един на всеки четирима души е вероятно да живее в страна, засегната от хронични или повтарящи се проблеми с недостига на прясна питейна вода.

Факти и данни:

- 2,6 млрд. души в света са получили достъп до по-добри източници на питейна вода след 1990 г., но 663 млн. все още нямат.
- Най-малко 1,8 млрд. души в света използват източници на питейна вода, които са фекално замърсени.
- Недостигът на вода засяга повече от 40% от населението на света и перспективата е този дял да расте.
- 2,4 млрд. души нямат достъп до основни санитарни услуги като тоалетни или клозети.
- Повече от 80% от използваната за различни дейности вода се излива в реките или моретата без всякакво отстраняване на замърсяването ѝ.
- Всеки ден 1000 деца умират от болести, които не биха се проявили при добра хигиена и достъп до вода.
- Водноелектрическите централи са един от най-широко използваните възобновяеми източници на енергия и през 2011 г. представлява 16% от общото производство на електричество в света.
- Наводненията и други свързани с водата бедствия причиняват около 70% от смъртните случаи, следствие от природни катастрофи.

Занимание „Как замърсяваме реките си?“

Време: 45 минути

Цел на заниманието:

Да се разбере опасността от замърсяване на водосборния басейн и защо е нужно да се спазват добри отводнителни модели. Заниманието може да се проведе с помощта на учител по география.

Въвеждане:

По време на проливен дъжд водата се стича по земята и се събира в потоци, канали, реки и гр. Земята, по която се отцежда водата, се нарича водосборен басейн или отточна област.

Области на по-висока надморска височина, наречени водогели, разделят отделни водосборни басейни едни от други. Водата тече през поредица от канали и в крайна сметка се събира в широка река и се влива в море или океан.

Погледнато от самолет, отводнителните модели на водосборните басейни наподобяват мрежа, подобна на разклоненията на едно дърво. Притоци, подобни на малки клонки, се вливат в потока, т.е. в основните клони на дървото. В крайна сметка потоците се събират в голяма река. Подобни модели има човешката нервна система, пътната карта и гр.

Подготовка:

Съберете материали, необходими за дейността:

1. Лист хартия
2. Плитка тавичка
3. Цветни маркери на водна основа
4. Бутилка вода с пръскачка

Указания за дейността:

1. Помолете учениците да намачкат един лист хартия и след това частично да го изгладят, като внимават да оставят ясни очертания на гънките, които ще наподобяват хребети и възвишения.
2. Нека учениците повторят всяка гънка с различни цветове маркери на водна основа. Цветовете ще представят различните видове замърсители – торове, пестициди, отпадъци от домашния любимец, боклуци.
3. След това да поставят листа хартия в плитката тавичка и да го оформят така, че да изглежда като водосборен басейн.
4. Напръскайте хартията с вода и гледайте как цветовете започват да се разтичат.

Обсъждане:

Опишете какво се случи в най-високата и най-ниската точка във водосборния басейн. Смесиха ли се различните замърсители?

Водните ресурси на планетата заемат 361 млн. км² или 61% от земната повърхност. Обемът на световния океан представлява 97,5% от общото количество на всички води. За България водните площи са 201 040 ха или заемат 1,81% от общата територия на страната.